

ЛІТЕРАТУРА:

1. Римское частное право: Учебник / Под. ред. И. Б. Новицкого и И. С. Перетерского. М.: Юрист, 1994. С. 8.
2. Федущак-Паславська Г. Т. Місце римського права в історії європейського права. Актуальні проблеми 2002. С. 139.
3. Колодій А. М. Принципи права України. К.: Юрінком Інтер, 1998. С. 159.
4. Аристотель. Политика // Аристотель. Сочинения : в 4-х т. Т. 4. М.: Мысль, 1983. С. 376–644.
5. Максимов С. И. Правовая реальность: Опыт философского осмысления. Вісник академії правових наук України № 2(29). С. 125-133.
6. Римське приватне право: Конспект лекцій. Практикум. Х.: Одіссей, 2000. С. 272 .
7. Римське приватне право (Конспект лекцій. Практикум). Х.: Одіссей, 2000. С. 73.

Берназ-Лукавецька Олена Михайлівна,

кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія»

ОКРЕМІ ПИТАННЯ КРЕДИТУВАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Інститут кредитування завжди був актуальним у нашій державі та займав центральне місце в розвитку держави. Але на сьогоднішній день виникає багата кількість проблемних питань пов'язаних з отриманням та погашенням кредитів. Розберемося, який вихід пропонує держава під час воєнного стану в питанні кредитування.

Так, законодавець змінив правове регулювання сфери кредитування за допомогою прийняття Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» від 15.03.2022 р. №2120-ІХ. Даним законом були внесені відповідні зміни до ЦК України та Закону «Про споживче кредитування». В свою чергу, Національним банком України прийнято «Правила роботи банків у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану», затверджені постановою правління НБУ від 25.03.2022 р. №23 «Про деякі питання діяльності банків України та банківських груп» [1, 2].

Законодавець виділяє наступні ключові моменти: у період дії в Україні воєнного, надзвичайного стану та у тридцятиденний строк після дня його припинення або скасування у разі прострочення споживачем виконання зобов'язань за договором про споживчий кредит споживач звільняється від відповідальності перед кредитором за таке прострочення. У разі допущення такого прострочення споживач звільняється, зокрема, від обов'язку сплати кредитором неустойки (штрафу, пені) та інших платежів, сплата яких передбачена договором про споживчий кредит за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) споживачем зобов'язань за таким договором.

Також забороняється збільшення процентної ставки за користування кредитом з причин інших, ніж передбачені частиною четвертою статті 1056-1 Цивільного кодексу України, у разі невиконання зобов'язань за договором про споживчий кредит у період, зазначений у цьому пункті. Норми цього пункту поширюються, у тому числі, на кредити, визначені частиною другою статті 3 цього Закону.

Ще один цікавий момент це те, що неустойка та інші платежі, сплата яких передбачена договором про споживчий кредит, нараховані включно з 24 лютого 2022 року за прострочення виконання (невиконання, часткове виконання) за таким договором, підлягають списанню кредитором.

Усе вищевказане доводить, що по суті у нашій державі запроваджено кредитні канікули. Кредитні канікули – це лише відтермінування сплати боргу, а не його прощення. Кредитні канікули – це так звана пауза, тобто відтермінування у розрахунках клієнта з банком під час воєнного стану в країні. Така «перерва» може стосуватися сплати основної суми кредиту чи нарахованих відсотків.

Банк та позичальник домовляються добровільно. Згідно статистики вже велика кількість банків самостійно ініціювали відтермінування сплати за позиками. Якщо позичальник втратив роботу та на даний час не отримує стабільний прибуток він може також самостійно звернутись у фінансову установу з заявою про таку відстрочку.

Звісно банкіри наголошують, що кредитні канікули не зменшують суму боргу і цей борг ніхто не пробачає. Це лише тимчасове відстрочення у зв'язку з воєнним станом.

Звернемося до умов кредитних канікул, які запропоновані у найбільших банках України.

Ощадбанк:

- Платежі за кредитами не є обов'язковими до 31 травня.
- Призупинено нарахування відсотків за користування кредитом.
- Припинено перенесення несплачених платежів на прострочення у випадку несвоєчасного виконання зобов'язання.
- Штрафні санкції/пені не нараховуються у разі невнесення платежу.
- Призупинено передавання інформації до бюро кредитних історій.

Укргазбанк

- Відстрочення сплати тіла кредиту протягом перших 3-х місяців.
- Ненарахування відсотків за цей період.
- Кредитними канікулами можуть скористатися всі клієнти банку фізичні особи.

Приватбанк:

- Кредитні канікули запроваджено з 1 березня 2022 року до 1 червня 2022 року.
- Клієнти мають право не вносити обов'язковий мінімальний платіж.
- Банк не штрафуватиме за прострочені платежі [3].

Таким чином ми бачимо, що державою робиться все можливе для запровадження гнучкої системи погашення кредитів і це безумовно є позитивним моментом за допомогою якого позичальник відчуває безпеку та підтримку держави під час війни.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кредитні канікули під час війни: умови та хитрощі банків. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/kreditni-kanikuli-pid-chas-viyni-umovita-hitroshchi-bankiv.html>

2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 р. №2120-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#n225>

3. Іпотека під час війни: банки боргів не пробачать, але кредитні канікули нададуть. URL: <https://minfin.com.ua/ua/credits/articles/kak-izmenilis-pravila-vyplat-po-ipoteke-na-vremya-voyny/>